Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lausunnon asiaan HE 86/2025

Muutama huomio: ”Naton sotilasjoukkojen suorituskykyvaatimuksiin sisältyy myös joukkojen lääkinnälle asetettuja vaatimuksia. Nämä suorituskykyvaatimukset vaativat runsaasti resursseja Suomen sosiaali- ja terveydenhuollolta. Nyt käsillä oleva esitys mahdollistaa osaltaan Suomelle asetettujen suorituskykyvaatimusten toteutusta. Suorituskykyvaatimusten sisältö on julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaisest

Suorituskykyvaatimukset eivät ole luonteeltaan pysyviä, vaan ne tulevat päivittymään Naton sotilaallisen suunnittelun perusteella. Suomessa tulee olla pysyvä valmius ja järjestelyt tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon kykyjen tuottamiseksi.”

”Naton lääkinnän suorituskykyvaatimusten toteuttamista ja suunnittelua varten on alkuvuonna 2024 asetettu puolustushallinnon ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden työryhmä, jonka tehtävänä on laatia Suomelle osoitettujen Naton puolustussuunnitteluvelvoitteiden lääkintähuollollisten velvoitteiden toimeenpanosuunnitelma, ja suunnitella se, miten suorituskyvyt toteutetaan Suomessa siviiliterveydenhuollon ja Puolustusvoimien yhteistyönä. Työryhmä julkaisee raporttinsa syksyllä 2025”

- *Raportin valmistuttua pystytään tarkemmin arvoimaan vaikutuksia ja mitä muutoksia tämä vaatii Suomen terveydenhuollon hoitokäytäntöihin ja linjauksiin*

Kustannuksista: Jo tällä hetkellä valtio maksaa hyvinvointialueille lakiin perustuvia erilliskorvauksia joistakin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Erilliskorvattuja palveluja ovat esimerkiksi kotikunnattomien kiireellisestä hoidosta maksettavat korvaukset, Puolustusvoimien maksamat korvaukset hyvinvointialueiden tuottamista palveluista (esimerkiksi kutsuntatarkastukset), tietyt vankien terveyden- ja sairaudenhoitoon ja kuntoutukseen liittyvät korvaukset sekä kuntouttavasta työtoiminnasta maksettavat korvaukset. Suurimmat korvaukset liittyvät kotoutumisen edistämiseen. Pääosin kyseiset korvaukset ovat laskennallisia.

Hallituksen esityksellä sote-järjestämislakiin lisättäväksi esitettävän 53 b §:n mukaiset tehtävät olisivat hyvinvointialueille säädettäviä uusia tehtäviä, joiden kustannuksista valtio vastaisi täysimääräisesti. Hyvinvointialueen antama virka-apu olisi tarkoitettu normaaliolojen häiriötilanteisiin ja valmiuslain 3 §:n 4–6-kohtien mukaisiin poikkeusoloihin. Virka-apua annettaisiin hyvinvointialueen omien resurssien puitteissa. Virka-avun antaminen ei saisi vaarantaa hyvinvointialueen lakisääteisten tehtävien hoitamista niin, että hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien ihmisten terveys tai turvallisuus vaarantuisivat. Puolustusvoimien ja hyvinvointialueiden poikkeusoloihin varautumiseksi tehtävä yhteistyö pitäisi sisällään hyvinvointialueen kriittisten toimintojen suojaamista ja hajauttamista, materiaalisen varautumisen tason nostoa ja yhteistyönä järjestettävää koulutusta ja harjoittelua hyvinvointialueen työntekijöille. Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyön

kustannukset katettaisiin kokonaisuudessaan valtion erillisrahoituksella, jonka tarkemmasta kohdentamisesta päätettäisiin valtioneuvoston päätöksellä.

- *kustannusten korvaus tulee olla täysimääräistä , ei laskennallista*
-

Tiina Perä
Terveyspalvelujohtaja, johtajaylilääkäri
Yleislääketieteen erikoislääkäri, EMBA
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue